OFISI YA MAKAMU WA RAIS

MUUNGANO NA MAZINGIRA

JULAI, 2020

TOLEO MAALUMU MAFANIKIO YA SERIKALI YA AWAMU YA TANO

Serikali yaleta mageuzi katika usimamizi wa mazingira

YALIYOMO

Changamoto za Muungano zapatiwa ufumbuzi

Uk. 4

Miradi ya maendeleo inayotekelezwa pande mbili za Muungano yaibua fursa

Uk. 13

Makamu wa Rais ashiriki msiba wa Rais Mstaafu Mkapa

Uk. 6

Jarida hili limetolewa na Kitengo cha Mawasiliano Serikalini | S.L.P 2502, Dodoma

Ofisi ya makamu wa rais www.vpo.go.tz

BODI YA UHARIRI

Mwenyekiti
Emelda Teikwa

Wajumbe
Julius Enock
Cesilia Nkwamu
Mugisha Kyamani
Obeid Ndahozye
Lulu Mussa
Monica Sapanjo
Robert Hokororo

www.vpo.go.tz
OFISI YA MAKAMU WA RAIS
MUUNGANO NA MAZINGIRA
JULAI, 2020
TOLEO MAALUMU MAFANIKIO YA SERIKALI YA AWAMU YA TANO
Serikali yaleta mageuzi katika usimamizi wa mazingira
YALIYOMO
Changamoto za Muungano zapatiwa ufumbuzi
UK.4
Miradi ya maendeleo inayotekelezwa pande mbili za Muungano yaibua fursa
UK.13
Makamu wa Rais ashiriki msiba wa Rais Mstaafu Mkapa
UK.6
Jarida hili limetolewa na Kitengo cha Mawasiliano Serikalini | S.L.P 2502, Dodoma

Limetolewa na Kitengo cha Mawasiliano Serikalini Ofisi ya Makamu wa Rais
S.L.P. 2502, Dodoma, Tanzania
Simu: +255 266 235 2038
Nukushi +266 235 0002
Barua pepe: ps@vpo.go.tz
Tovuti: www.vpo.go.tz
Facebook: Ofisi ya Makamu wa Rais
Simu ya mkononi: 0685 333 444
Instagram: ofisi_ya_makamu_wa_rais
Twitter: @vpo_tanzania

DIBAJI

Toleo hili maalumu la Jarida la Ofisi ya Makamu wa Rais linatoa dondoo kuhusu mafanikio yaliyopatikana katika kipindi cha miaka mitano cha Serikali ya Awamu ya Tano katika kudumisha Muungano na hifadhi ya mazingira.

Serikali ya Awamu ya Tano chini ya Rais Mhe. Dkt. John Pombe Joseph Magufuli inatimiza miaka mitano ifikapo mwezi Oktoba, 2020. Yapo mafanikio lukuki ya kujivunia yaliyopatikana katika kipindi kupitia kaulimbiu ya 'Hapa Kazi Tu' katika kudumisha Muungano wetu, kuimarisha hifadhi ya mazingira na kukuza uchumi wa taifa kwa ujumla.

Miongoni mwa mafanikio yaliyopatikana ni pamoja na kusitisha uzalishaji na matumizi ya mifuko ya plastiki; kuboresha taratibu na mfumo wa utoaji wa vibali vya mazingira; udhibiti wa biashara ya taka hatarishi ikiwemo vyuma chakavu na mapitio ya Sera ya Taifa ya Mazingira.

Vile vile, tumefanikiwa kuendelea kuimarisha ushirikiano katika mambo ya Muungano kwa manufaa ya wananchi wa pande zote mbili. Aidha, miradi mbalimbali ya Muungano imetekelezwa ambayo imesaidia kuboresha kipato na ustawi wa wananchi wa pande zote mbili.

Aidha Ofisi imeshiriki kikamilifu katika msiba mzito uliolipata taifa hivi karibuni kufuatia kifo cha Rais Mstaafu wa Awamu Tatu, Mhe. Benjamin William Mkapa aliyefariki dunia Julai 24, 2020. Marehemu Mkapa atakumbukwa kwa uzalendo wake na uchapakazi hususan kuenzi Muungano wetu adhimu na hifadhi ya mazingira.

Serikali yaleta mageuzi katika usimamizi wa mazingira

Waziri wa Nchi Ofisi ya Makamu wa Rais (Muungano na Mazingira) Mhe. Mussa Azzan Zungu (mwenye kofia) akipata maelezo kutoka kwa Meneja, Uzalishaji Hinduka Kamalamo wa kiwanda cha kutengeneza mifuko mbadala aina ya 'non woven' cha Jin Yuan Investment kilichopo Nyakato wilayani Ilemela mkoani Mwanza wakati wa ziara yake ya kikazi.

Mafanikio katika sekta ya Mazingira yameendelea kudhihirika kipindi cha Serikali ya Awamu ya Tano inayoongozwa na Mhe. Rais Dkt. John Pombe Joseph Magufuli ambapo sekta inasimamiwa na Ofisi ya Makamu wa Rais.

Ofisi hii inayoongozwa na Makamu wa Rais Mhe. Samia Suluhu Hassan inayo mengi ya kujivunia kwa upande wa sekta hii muhimu. Miongoni mwa mafanikio yaliyopatikana ni pamoja na kusimamia utekelezaji wa katazo la mifuko ya plastiki ambalo lilianza kutekelezwa Juni mosi, 2019 Tanzania Bara.

Kufuatia kampeni za kukusanya mifuko ya plastiki iliyosalimishwa sambamba na usafi wa mazingira uliofanyika nchi nzima kwa kusimamiwa na viongozi mbalimbali wakiwemo Wakuu wa Mikoa na Wakuu wa Wilaya, usafi wa miji mingi nchini umeirika kwa kiwango kikubwa.

Tathmini inaonesha kuwa katazo lilipokelewa vizuri kutokana na kaguzi zilizofanyika katika maeneo mengi nchini kutokuwepo kwa uzalishaji, uuzaji wala matumizi ya mifuko hiyo huku wananchi wakiendelea kutumia mifuko mbadala ikiwemo ya karatasi, vikapu, mifuko ya vitambaa na ile ya aina ya non-woven.

Mafanikio yatokanayo na utekelezaji wa katazo hilo ni pamoja na; kuanzishwa kwa viwanda takriban 25 vya kuzalisha mifuko ya mbadala aina ya karatasi kwa mfano Kiwanda cha Mufindi Paper Mills (Iringa) hutengeneza malighafi ya karatasi (natural kraft paper) kwa ajili uzalishaji wa mifuko ya karatasi na maboksi. Kiwanda hiki huzalisha wastani wa tani 5,000 za karatasi ghafi kwa mwezi ambapo asilimia 40 ni kwa ajili ya mifuko ya karatasi na asilimia 60 ni kwa ajili ya uzalishaji wa maboksi ya karatasi.

Wajasiriamali na vikundi mbalimbali vya wajasiriliamali vimeanzishwa na vinatengeneza mifuko ya karatasi, nguo na vikapu ambapo hadi sasa Zaidi ya vikundi 2,772 vinavyotengeneza mifuko mbadala vimeanzishwa katika maeneo mbalimbali nchini.

Hali kadhalika, viwanda vya kutengeneza mifuko mbadala vimeanzishwa na kutoa fursa za ajira takriban 545 za moja kwa moja na ajira 983 zisizo za moja kwa moja zimezalishwa katika viwanda 18 vilivyopo mikoa mbalimbali. Aidha, inakadiriwa kuwa takriban ajira 50,000 zimetokana na usambazaji wa mifuko mbadala.

Uzalishaji wa Mifuko Mbadala aina ya non-woven

Hadi sasa viwanda vinavyozalisha mifuko mbadala ni kumi na nane (18) ambavyo vinapatikana katika mikoa mbalimbali nchini na kati ya hivyo, viwanda 10 vinazalisha mifuko aina ya non-woven. Uwezo wa uzalishaji mifuko aina ya non-woven kwa mwezi ni tani 979 za ambapo kwa sasa viwanda hivi vinazalisha takriban tani 917.5 kwa mwezi.

Utoaji vyeti vya mazingira waboreshwa

Kuelekea miaka mitano ya Serikali ya Awamu ya Tano madarakani yameshuhudiwa mageuzi katika mchakato wa utoaji wa Vyeti vya Tathmini ya Athari kwa Mazingira (TAM) ambao umeboreshwa.

Ofisi ya Makamu wa Rais kwa Kushirikiana na Baraza la Taifa la Hifadhi na Usimamizi wa Mazingira (NEMC) imeanzisha utoaji wa vyeti vya Tathmini ya Mazingira vya awali (Provisional Environmental Clearance).

Maamuzi ya uanzishaji wa cheti hiki yanalenga zaidi kumwezesha mwekezaji kuanza hatua za awali za uwekezaji (resource mobilization phase) wakati akisubiri kupata Cheti kamili cha TAM.

Aidha, Ofisi imefanya mapitio ya kuboresha Kanuni za Tathmini ya Athari kwa mazingira za mwaka 2005 ambayo yamewezesha mchakato wa kupata cheti cha TAM kupungua kutoka siku 90 hadi 60.

Pia mchakato wa TAM sasa umeboreshwa ambapo kwa sasa unaratibiwa kwenye Ofisi za Kanda saba za NEMC badala ya kufanyika makao makuu pekee kama ilivyokuwa hapo awali. Kanda hizo ni Kanda ya Kati kwa ajili ya mikoa Dodoma, Tabora na Singida, Kanda ya Mashariki (Dar es Salaam, Pwani, Tanga na Morogoro), Kanda ya Magharibi (Kagera, Katavi, Rukwa na Kigoma) na Kanda maalum ya Bwawa la uzalishaji umeme la Mwalimu Julius Nyerere.

Serikali yaleta mageuzi katika usimamizi wa mazingira

Usimamizi wa biashara ya vyuma chakavu na taka za kielektroniki

Biashara ya vyuma chakavu na taka za kielektroniki Ofisi imeshika kasi katika siku za karibuni na kusababisha baadhi yao kutofuata taratibu katika uendeshaji wa biashara hiyo kwa mujibu wa sheria ya mazingira ya mwaka 2004.

Aidha wapo baadhi yao hujihusisha na uhujumu wa miundombinu ya umma kama vile mabomba, nyaya za umeme, simu, mifuniko ya majitaka, mataruma ya reli na vifaa vya kielektroniki vilivyotumika.

Kutokana na changamoto hizo Ofisi ya Makamu wa Rais imeendelea kuratibu na kusimamia udhibiti wa taka hatarishi na taka za kielektroniki kwa kuandaa Kanuni za kusimamia biashara hizo.

Aidha, katika kipindi hiki Ofisi imetoa jumla ya vibali 206 vya kukusanya, kuhifadhi, kusafirisha ndani na nje ya nchi, kuteketeza na kuingiza ndani ya nchi taka hatarishi. Katika kuratibu usimamizi na udhibiti wa taka hizo, jumla ya ajira 1020 za moja kwa moja zimezalishwa.

Vilevile Ofisi imeandaa na kuanza kutekeleza Mkakati wa usimamizi na udhibiti wa mikali na taka hatarishi nchini wa mwaka 2020 – 2025 ambao unalenga kuimarisha usimamizi wa kemikali na taka hatarishi nchini. Aidha mwongozo wa uwekezaji katika udhibiti wa taka ngumu umeandaliwa ili kuongeza fursa za ajira na uwekezaji katika sekta ndogo ya usimamizi na udhibiti wa taka ngumu.

Udhibiti wa Kemikali zinazomong'onyoa Tabaka la Ozoni

Ofisi kwa kushirikiana na vyombo vya habari na wadau wengine imekuwa ikihamasisha umma juu ya umuhimu wa kuhifadhi Tabaka la Hewa la Ozoni na madhara ya kuharibika kwake. Aidha, jamii

ENDELEA UK. 5

Waziri wa Nchi Ofisi ya Makamu wa Rais, Mhe. Mussa Azzan Zungu akitoa maelekezo alipomtembelea mmoja wa wafanyabiashara wa vyuma chakavu jijini Dar es Salaam.

Serikali yaleta mageuzi katika usimamizi wa mazingira

INATOKA UK. 4

imekuwa ikihimizwa kutumia vifaa vyenye kemikali na teknolojia rafiki kwa mazingira.

Vilevile, Ofisi imeendesha mafunzo kwa maafisa forodha 31 kutoka katika vituo vya mipakani na maafisa sheria kutoka taasisi tano zinazosimamia Sheria katika kudhibiti uingizwaji wa kemikali zinazodhibitiwa chini ya Mkataba wa Montreal; Kuendesha mafunzo kwa mafundi mchundo 80 kuhusu teknolojia mpya na njia sahihi za kuhudumia vifaa vinavyotumia kemikali zinazoharibu Tabaka la Ozoni.

Aidha, Marekebisho ya Kigali chini ya Itifaki ya Montreal Kuhusu Kupunguza Uzalishaji na Matumizi ya Kemikali Jamii ya Hydrofluorocarbons – HFCs yaliridhiwa na Bunge Novemba 13, 2019.

Naibu Waziri Ofisi ya Makamu wa Rais (Muungano na Mazingira) Mhe. Mussa Sima akitoa elimu kwa mwananchi akichenjua dhahabu kwa kutumia zebaki katika mgodi mdogo kijiji cha Sambaru wilayani Manyoni mkoani Singida ambao unafanyika bila kutumia vifaa maalumu vya kujikinga mikono jambo ambalo linaleta madhara kwa afya na mazingira.

Udhibiti wa Viumbe vamizi

Katika kukabiliana na changamoto za viumbe vamizi jitihada mbalimbali zimechukuliwa zikiwemo kuhuishwa kwa masuala ya viumbe vamizi katika baadhi ya sera na sheria za kisekta.

Utekelezaji wa jitihada hizi umeonesha mafanikio ya kukabiliana na viumbe hawa katika baadhi ya maeneo. Hata hivyo, mafanikio haya yamekuwa ni ya kiwango kidogo na ya muda mfupi kwa vile viumbe hawa wamekuwa wakirudi kwa kasi katika maeneo yaliyokuwa yamevamiwa awali.

Ofisi kwa kushirikiana na Sekta zingine imefanya tathmini na kubainisha aina 179 za viumbe vamizi majini na nchi kavu na kuandaa Mkakati na Mpango Kazi wa Kitaifa wa mwaka 2019 – 2029 wa Kukabiliana na changamoto hiyo kwa lengo la kudhibiti kuingia na kuenea kwa viumbe hao.

Usimamizi wa Mazingira katika maeneo ya wachimbaji wadogo wa dhahabu

Ofisi imeendelea kuratibu na kusimamia hifadhi ya mazingira katika maeneo ya wachimbaji wadogo wa dhahabu ambao huchangia uharibifu na uchafuzi wa mazingira. Wachimbaji hao hutumia Zebaki katika uchenjuaji wa dhahabu ambayo imegundulika kuwa na madhara kwa viumbe hai na mazingira.

Kwa kutambua hili Serikali iliridhia Mkataba wa Minamata unaohusu usimamizi wa Zebaki na kuandaa Mpango-Kazi wa Kupunguza Matumizi ya Zebaki kwa wachimbaji wadogo wa dhahabu (2020 – 2025).

Mpango-Kazi huu umeainisha fursa mbalimbali zitakazowezesha ustawi wa sekta ya wachimbaji wadogo ikiwemo tafiti na uhaulishaji wa teknolojia mbadala na upatikanaji wa masoko ya dhahabu.

Fursa ya uchenjuaji wa dhahabu kupitia migodi ya mfano iliyojengwa katika Mikoa ya Mara, Geita (Katente na Lwamgasa), Mbeya, Kagera na Shinyanga pamoja na kutolewa kwa mafunzo kwa takriban wachimbaji wadogo wapatao 10,000 kuhusu namna ya kujikinga na kemikali ya Zebaki wakati wa uchenjuaji wa dhahabu.

Vile vile, Ofisi imeandaa Kanuni za Kudhibiti na Kusimamia Zebaki na viambata vyake za mwaka 2019.

Mapitio ya Sera ya Taifa ya Mazingira ya mwaka 1997 na taarifa zingine za Kitaifa

Ofisi imefanya mapitio ya Sera ya Taifa ya Mazingira ya mwaka 1997 kwa lengo la kuhuisha masuala mapya ambayo yamejitokeza katika kipindi cha utekelezaji kwa kuhakikisha matumizi endelevu ya rasilimali kwa ajili ya mahitaji ya sasa na vizazi vijavyo bila kuharibu mazingira. Rasimu ya Sera ya Taifa ya Mazingira ya mwaka 2020.

Aidha, Ofisi imeandaa Taarifa ya Tatu ya Hali ya mazingira nchini ambayo imebainisha kuongezeka kwa hali ya uharibifu wa mazingira nchini hususan ukataji wa misitu, upotevu wa bioanuai, uchafuzi wa vyanzo vya maji kuongezeka kwa viumbe vamizi, kuongezeka kwa uzalishaji wa taka hususani za kielekroniki na athari za mabadiliko ya tabianchi. Vile vile taarifa hiyo imebainisha kuibuka kwa fursa za ajira katika sekta ya mazingira.

MAKAMU WA RAIS ASHIRIKI MSIBA WA MAREHEMU MKAPA

BURIANI MKAPA

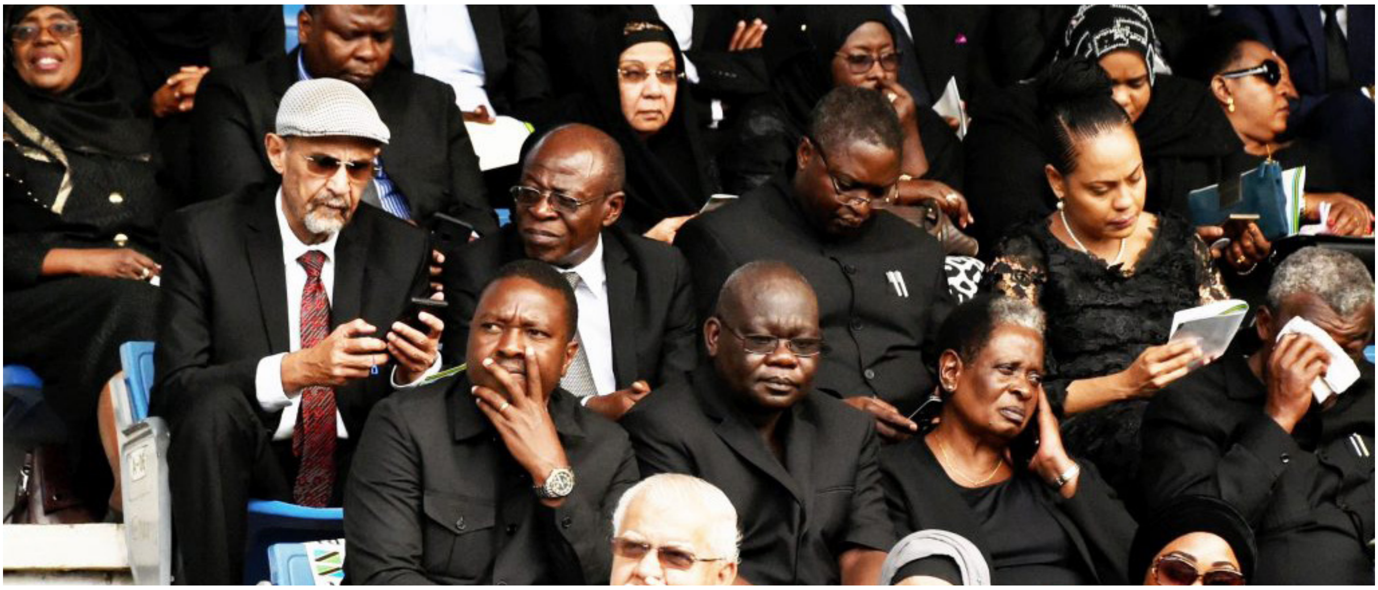

Changamoto za Muungano zapatiwa ufumbuzi

Makamu wa Rais wa Jamhuri ya Muungano wa Tanzania, Mhe. Samia Suluhu Hassan akiongoza Kikao cha Kamati ya Pamoja ya Serikali ya Jamhuri ya Muungano wa Tanzania (SMT) na Serikali ya Mapinduzi ya Zanzibar (SMZ) kujadili masuala ya Muungano.

Wakati Serikali ya Awamu ya Tano inaelekea kutimiza miaka mitano Novemba mwaka huu, tangu iingie madarakani tunajivunia Muungano wa Tanganyika na Zanzibar ambao hivi sasa umetimiza miaka 56.

Mafanikio yaliyopatikana katika utatuzi wa changamoto ni matokeo ya jitihada zilizochukuliwa na Serikali mbili tangu kuundwa kwa Kamati ya Pamoja ya SMT na SMZ mwaka 2006. Serikali hizo zimeandaa Utaratibu wa Vikao vya Kamati ya Pamoja ya SMT na SMZ kushughulikia Masuala ya Muungano ambao umeongeza kasi ya uratibu wa vikao na ufuatiliaji wa maagizo, maelekezo na maamuzi yanayotolewa katika vikao hivyo.

Changamoto zilizopatiwa ufumbuzi

Katika vikao hivyo jumla ya changamoto kumi na nane (18) zilijadiliwa, kati ya hizo changamoto kumi (11) zilipatiwa ufumbuzi.

Kutungwa kwa Sheria ya Mafuta Na.21 ya mwaka 2015 na kuipa Zanzibar Mamlaka ya kuanzisha chombo/vyombo vya kusimamia masuala ya mafuta na gesi asilia kwa kutumia Sheria ya Zanzibar ya Mafuta na Gesi Asilia iliyotungwa mwaka 2016

Chini ya Uongozi wa Marais Dkt. John Pombe Joseph Magufuli na Dkt. Ali Mohammed Shein, hoja ya Ongezeko la Gharama za Umeme kutoka (TANESCO) kwenda (ZECO) imepatiwa ufumbuzi. Ikumbukwe Januari 21, 2019 ilikubalika utozwaji wa Kodi ya Ongezeko la Thamani (VAT) kwa kiwango cha asilimia sifuri kwenye umeme unaoouzwa na TANESCO) na kufuta malimbikizo ya deni la VAT lililofikia shilingi bilioni 22.9 kwa ZECO kwenye umeme uliouzwa na TANESCO.

Pia, kupitishwa kwa Mwongozo wa Ushirikishwaji wa SMZ Kwenye Masuala ya Kimataifa na Kikanda ambao umezingatia maeneo ya ziara za viongozi wa kitaifa; mikutano ya kimataifa; nafasi za masomo ya elimu ya juu nje ya nchi na utafutaji wa fedha za misaada au mikopo ya kutekeleza miradi mbalimbali kutoka nje ya nchi na kuondoa kodi katika unga wa maziwa toka Zanzibar kuja Tanzania Bara.

Ufumbuzi mwingine ulipatikana katika kuondoa changamoto za kibiashara baina ya Tanzania Bara na Zanzibar ikiwemo kubainisha Gharama za Kushusha Mizigo (Landing Fees); Kupatiwa ufumbuzi wa changamoto ya Kuzuiwa kwa bidhaa ya sukari inayozalishwa katika Kiwanda cha Mahonda Zanzibar kuingia katika soko la Tanzania Bara na Kutungwa kwa Sheria Mpya ya Mamlaka ya Kusimamia Uvuvi wa Bahari Kuu (DSFA) ya mwaka 2020.

Aidha vikao vya pamoja baina ya SMT na SMZ vilipelekea kusainiwa kwa Mkataba wa Mradi wa Ukarabati wa Hospitali ya Mnazi Mmoja, kusainiwa kwa Mkataba wa Ujenzi wa Barabara ya Chake Chake hadi Wete – Pemba na kuanza kufanya kazi kwa Mfumo wa e- RCS, hivyo kuondoa tatizo la usimamizi wa ukokotoaji na ukusanyaji wa kodi kwenye huduma za simu pande mbili za Muungano.

Changamoto zilizobakia zipo katika hatua mbalimbali za kupatiwa ufumbuzi ambazo ni Masuala ya Fedha, Uchukuzi, Biashara na Usajili wa Vyombo vya Moto.

Ni Dhahiri kuwa Serikali hizi mbili zimeendelea kuuenzi, kuulinda, kuuimarisha na kuudumisha Muungano ambao ndio kisiwa cha Amani na mfano wa kuigwa duniani.

Muungano wetu ni wa kipeee duniani ambao ni chachu na nguzo ya kujiletea maendeleo endelevu yanayoifanya Jamhuri ya Muungano wa Tanzania kuwa nchi ya uchumi wa kati wa viwanda.Tumeshuhudia kuimarika kwa miundombinu ya barabara, usafiri wa anga, usafiri wa majini na huduma za jamii sambamba na kuendelea kutumia maliasili zetu vizuri zaidi kwa manufaa ya wananchi wa pande mbili za Muungano.

Zungu aahidi kushughulikia changamoto kiwanda cha chuma chakavu Mkuranga

Waziri wa Nchi Ofisi ya Makamu wa Rais (Muungano na Mazingira) Mhe. Mussa Azzan Zungu amefanya ziara wilayani Mkuranga mkoa wa Pwani katika kiwanda cha vyuma chakavu cha Lodhia Steel Industry Limited ili kufuatilia changamoto inayowakabili ya kukosa malighafi kutokana na sababu mbalimbali.

Katika ziara hiyo Mhe. Zungu ameambatana na Mwenyekiti wa bodi ya Baraza la Taifa la Hifadhi ya Mazingira (NEMC) Prof. Esnati Chaggu, Meneja wa NEMC Kanda ya Kaskazini Arnold Mapinduzi.

Mhe. Zungu amewatoa hofu wamiliki wa kiwanda hicho na kuwaahidi kuzitatua changamoto walizonazo ili waendelee na uzalishaji pamoja na kuendelea kuongeza mapato kwa Serikali.

"Mimi niwahakikishie nimepokea changamoto zenu kakini kwasababu kuna maswala ya kisera na kisheria siwezi kuyatolea maamuzi hapa hadi pale ntakapokaa na timu yangu na kuhakikisha shughuli zenu hazikwami" amesema Zungu

Waziri Zungu pia amesema licha ya utaratibu wa Serikali wa kuwataka wawekezaji kutumia malighafi kutoka ndani ya nchi kumekuwepo na changamoto kubwa hasa kwa wazalishaji wakubwa kukosa malighafi za kutosha.

"Moja ya maamuzi ya Serikali sasahivi ni kwamba malighafi zote za viwanda zipatikane nchini lakini bado kuna changamoto kwa mahitaji yao ni zaidi ya tani 7000 lakini sasa hivi wanapata tani 1000 mpaka 2000" ameongeza Waziri Zungu huku akisisitiza kuifanyia kazi changamoto yao kwa kushirikiana na viongozi na wataalamu wengine wa Serikali.

Nae Mkurugenzi wa kiwanda hicho Sailesh Pandit amesema kuwa kwa karibu wiki mbili wameshindwa kupata malighafi za kuendesha kiwanda chao jambo ambalo linawakwamisha hasa katika shughuli za uendeshwaji wa kiwanda hicho.

"Nilikuwa naiomba Serikali iangalie upya namna ya kuagiza vyuma kutoka nje ya nchi, irahisishe urasimu. Huwezi kukaa miezi mitatu ndio upate permit (kibali). Chuma chakavu ni sawa na biashara ya dhahabu, leo bei hii kesho bei tofauti." amesema Pandit.

Kwa upande wake Mkuu wa wilaya ya Mkuranga Filbert Sanga amesema kuwa anaamini Serikali itafanyia kazi changamoto hiyo na endapo mahitaji yote yatakamilishwa kwa wakati uhaba wa malighafi katika kiwanda hicho umeleta changamoto mbalimbali ikiwemo ukosefu wa ajira kwa wananchi wa eneo hilo.

"Endapo Serikali itachukua maamuzi ya maombi yaliyoletwa na kiwanda, nina uhakika kabisa matatizo ya marekebisho yote hapa yatakuwa yamepata ufumbuzi wa kudumu na mapato ya Serikali yatapatikana kwa wingi sana" amesema.

Kiwanda cha chuma cha Lodhia Steel Industries Ltd kinazalisha nondo zenye ukubwa wa milimita 40 ambazo zimekuwa zikitumika katika ujenzi wa miradi mbalimbali hapa nchini ikiwemo daraja la Selander pamoja na Mradi wa Umeme wa Stiglers uliopo Rufiji.

Waziri wa Nchi Ofisi ya Makamu wa Rais (Muungano na Mazingira) Mhe. Mussa Azzan Zungu akiwa katika ziara ya kutembelea kiwanda cha vyuma chakavu cha Lodhia Steel Industry Limited wilayani Mkuranga mkoani Pwani.

Serikali inavyokabiliana na mabadiliko ya tabianchi

Serikali ya awamu ya Tano inatambua umuhimu wa kuifadhi mazingira na kukabiliana na mabadiliko ya tabianchi hivyo imekuwa ikihimiza wananchi na taasisi kutekeleza kampeni ya upandaji miti ambapo kila Wilaya inahamishwa kupanda miti milioni 1.5 kwa mwaka.

Hadi kufikia Mei 2020 takribani miti 608,494,464 imepandwa katika Halmashauri zote nchini, wastani wa miti 382,134,523 (62.8%) ya miti hiyo imepona. Kampeni na mikakati ya upandaji miti kitaifa imelenga katika kurejesha Uoto wa Asili nchini na kupunguza hali ya kuenea kwa jangwa na ukame.

Aidha, wananchi wameshirikishwa kupanda na kuhifadhi mikoko katika maeneo ya Pwani katika Manispaa ya Kinondoni-Mbweni (hekta 1), Manispaa ya Kigamboni (hekta 40), Wilaya ya Pangani Hekta10 na Wilaya ya Kibiti/Rufiji Delta Hekta 1,000.

Mikoko ikiwa imepandwa katika Delta ya Rufiji mkoani Pwani ili kupunguza mmomonyoko wa fukwe kutokana na ongezeko la ujazo wa bahari.

Itakumbukwa eneo hili la Rufiji lilikuwa limeharibiwa kutokana na shughuli za binadamu limepandwa miti ya mikoko ili kupunguza mmomonyoko wa fukwe kutokana na ongezeko la ujazo wa bahari.

Mikoko pia ilipandwa katika eneo la Kilimani kisiwawani Unguja ambayo ilipandwa katika eneo la takriban hekta 4 na Kisiwa Panza kisiwani Pemba ilipandwa mikoko katika eneo la hekta 200.

Vilevile, wananchi walishirikishwa katika miradi ya mfano ya kuhimili mabadiliko ya tabianchi katika mikoa ya Tanga (Ujenzi wa ukuta katika kingo za Mto Pangani wa urefu wa mita 950).

Pia ujenzi wa kuta mbili pembeni ya bahari katika eneo la Kisiwa Panza-Pemba, zenye urefu wa mita 25 kila moja ili kukinga makazi na mashamba katika Kisiwa hicho na athari za ongezeko la ujazo wa bahari.

Ujenzi wa miundombinu ya kuvuna maji ya mvua katika shule za Sekondari za Kingani na Matipwili (Bagamoyo); uchimbaji wa visima 10 na ujenzi wa matanki yenye ujazo wa Lita 15,000 kwa kila kisima katika wilaya ya Bagamoyo.

Sehemu ya ukuta uliojengwa katika ukingo wa bahari eneo la Ocean Road jijini Dar es Salaam ambao unasaidia kupunguza kasi ya mawimbi ya maji.

► ENDELEA UK. 11

Serikali inavyokabiliana na mabadiliko ya tabianchi

INATOKA UK. 10

Ujenzi wa makinga bahari (groynes) matano ya urefu wa Mita 100 kwa kila moja katika eneo la Kilimani (Unguja) eneo la urefu wa mita 538, ili kukinga makazi katika eneo hilo na athari za ongezeko la ujazo wa bahari.

Aidha zilijengwa kuta mbili za bahari za urefu wa mita 25 kila moja katika eneo la Kisiwa Panza (Pemba); ujenzi wa kuta za bahari za Ocean Road Mita 920 na Kigamboni Mita 500 Jijini Dar es Salaam; na ujenzi wa mifeji ya maji ya mvua ya urefu wa Mita 2,300 katika Manispaa za Ilala na Temeke Jijini Dar es Salaam.

Katika kuhamasisha wananchi kupunguza matumizi ya kuni na mkaa katika Jiji la Dar es Salaam, kupitia Mradi wa Kuhimili Mabadiliko ya tabianchi katika Jiji la Dar es Salaam, jumla ya majiko sanifu 3,000 yaligawanywa kwa wananchi wa kaya maskini.

Kazi zilizotekelezwa

Miongoni mwa kazi zilizotekelezwa katika mradi huo ni pamoja na kutoa mafunzo ya mabadiliko ya tabianchi kwa wataalam wa Halmashauri za Wilaya za Pangani, Rufiji, Bagamoyo na Zanzibar.

Hivyo mafunzo ya mabadiliko ya tabianchi yametolewa kwa wataalam 80 ambapo kati yao 20 walitoka kila eneo la mradi.

Katika kuanzisha mtandao wa Asasi Zisizo za Kiserikali zinazojishughulisha na mabadiliko ya tabianchi na kuelimisha jamii kuhusu mabadiliko ya tabianchi, mafunzo ya uelewa kuhusu mabadiliko ya tabianchi yalitolewa kwa wawakilishi 150 huku 30 wakitoka kila eneo la mradi.

Mitandao ya vikundi vya jamii vinavyojishughulisha na mabadiliko ya tabianchi vilianzishwa katika kila eneo la mradi (Rufiji 11, Pangani 12, Bagamoyo 11, Unguja 10 na Pemba 10).

Baraza la Taifa la Hifadhi ya Mazingira (NEMC) limesajiliwa na Mfuko wa Kuhimili Mbadiliko ya Tabianchi duniani na kuanza kuandaa miradi ya Kuhimili athari za Mabadiliko ya tabianchi. Miradi miwili yenye thamani ya dola za Kimarekani milioni 2.2 imepitishwa na Mfuko huu ambapo NEMC wataisimamia. Miradi hiyo ina lengo la kutatua changamoto za mabadiliko ya tabianchi katika wilaya ya Kongwa (Dodoma) pamoja na visiwa vya Unguja na Pemba.

Ofisi ya Makamu wa Rais iliiwezesha Benki ya CRDB kusajiliwa na Mfuko wa Mabadiliko ya Tabianchi na hivyo kuwezesha wadau wa mazingira kuomba fedha kutoka Mfuko huo ili kutekeleza miradi ya kukabiliana na mabadiliko ya tabianchi.

Taarifa ya Mpango wa Mchango wa Taifa wa Kukabiliana na Mabadiliko ya Tabianchi imeandaliwa na kuainisha shughuli zitakazotekelezwa katika kuhimili na kukabiliana na athari zitokanazo na Mabadiliko ya Tabianchi katika maeneo ya Kilimo, Usafirishaji, Madini.

Maeneo mengine ni pamoja na Nishati, Maji, Mifugo, Misitu, Uvuvi, Utalii, Makazi ya Binadamu, Afya, Miundombinu, Majanga na Udhibiti wa taka.

Hili ni takwa la Makubaliano ya Paris ya Mwaka 2015 ambayo yanazitaka nchi mwanachama kuandaa na kuwasilisha mchango wa kitaifa wa kukabiliana na mabadiliko ya tabianchi. o

Sehemu ya mfeji wa maji ya mvua uliojengwa eneo la Sharifu Shamba Manispaa ya Ilala jijini Dar es Salaam.

Ujenzi wa kuta mbili pembeni ya bahari katika eneo la Kisiwa Panza-Pemba, zenye urefu wa mita 25 kila moja ili kukinga makazi na mashamba katika Kisiwa hicho na athari za ongezeko la ujazo wa bahari.

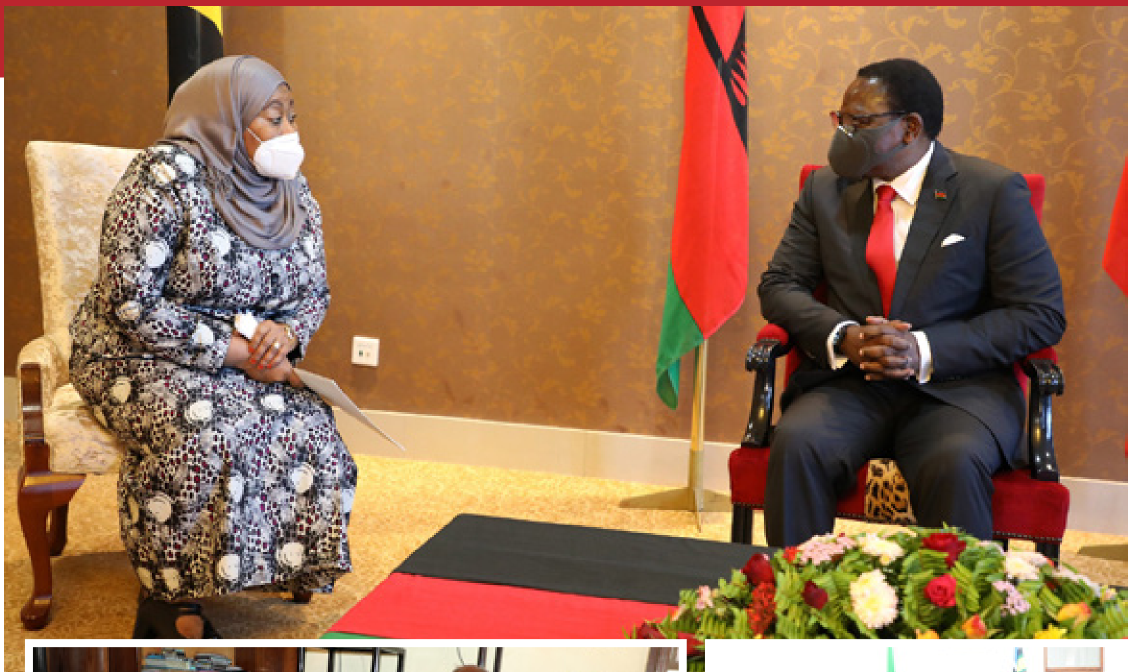

Makamu wa Rais wa Jamhuri ya Muungano wa Tanzania Mhe. Samia Suluhu Hassan akizungumza na Rais wa Malawi Mhe. Dkt. Lazarus McCarthy Chakwera muda mfupi baada ya kusimikwa rasmi kuwa Rais wa Jamhuri ya Malawi kwenye Sherehe iliyofanyika katika Kambi ya Jeshi ya Kamuzu, Lilongwe nchini Malawi.

Makamu wa Rais wa Jamhuri ya Muungano wa Tanzania Mhe. Samia Suluhu Hassan, akiifariji familia ya marehemu Mzee Job Lusinde alipofika nyumbani kwa marehemu Uzunguni Jijini Dodoma kwa ajili ya kutoa pole kwa familia ya marehemu mzee Job Lusinde.

Katibu Mkuu Ofisi ya Makamu wa Rais Mhandisi Joseph Malongo akiongoza Kikao cha Kamati ya Makatibu Wakuu kuhusu Utekelezaji wa Kuhifadhi Mazingira ya Bonde la Mto Kihansi (KCCMP) jijini Dodoma, uliohudhuriawa na wajumbe kutoka Baraza la Taifa la Hifadhi na Usimamizi wa Mazingira (NEMC), Wizara za kisekta na taasisi za Serikali zinazohusika katika mradi huo na mazingira.

Balozi Joseph Sokoine Kaimu Katibu Mkuu Ofisi ya Makamu wa Rais (kulia) akiwa katika kikao pamoja na ujumbe kutoka Shirika la Maendeleo la Umoja wa Mataifa (UNDP) ukiongozwa na Bi. Christine Musisi ambae ni Mwakilishi Mkazi. Kikao hicho kimelenga kuimarisha ushirikiano katika hifadhi ya Mazingira hususan katika maeneo ya Mabadiliko ya Tabianchi, Uchumi wa Bahari, Nishati endelevu, Hifadhi ya Bioanuai na Ikolojia. Kikao hicho kimefanyika katika Ofisi za Makamu wa Rais Mtumba - Dodoma.

Miradi ya maendeleo inayotekelezwa pande mbili za Muungano yaibua fursa

Baadhi ya wanufaika wa Mfuko wa Maendeleo ya Jamii (TASAF II) Kianga kisiwani Unguja wakionesha bidhaa walizotengeneza baada ya kupata fedha kutoka Mfuko huo ili kujikwamua kimaisha.

Serikali ya Jamhuri ya Muungano wa Tanzania na Serikali ya Mapinduzi ya Zanzibar zimeendelea kushirikiana katika kuibua miradi mbalimbali ya maendeleo ambayo hufadhiliwa na Washirika wa Maendeleo kwa manufaa ya wananchi wa pande mbili za Muungano.

Miradi hii imewasaidia wananchi wa pande zote mbili za Muungano kushiriki na kuinua hali zao za kiuchumi pamoja na kuongeza ajira kupitia utekelezaji wa miradi mbalimbali ya maendeleo. Miradi na programu hizo ni pamoja na: -

Mfuko wa Maendeleo ya Jamii (TASAF III)

TASAF III inatekelezwa katika Halmashauri 159 za Tanzania Bara na Wilaya zote za Zanzibar ambapo mpango huu umejikita katika maeneo manne ambayo ni Kunusuru na kutoa kinga kwa kaya maskini.

Pia inalenga kuboresha maisha na kuongeza kipato kwa kaya maskini kupitia uwekaji wa akiba, shughuli za kiuchumi, kujenga na kukarabati miundombinu katika sekta za elimu, afya na maji kwenye maeneo yaliyolengwa.

Aidha, Programu hii imekuwa na mafanikio kwa wananchi wa pande mbili zote za Muungano, ambapo ruzuku zinazotolewa kwa walengwa zimewasaidia kupata mahitaji ya msingi yakiwemo ya chakula, shule kwa watoto na miradi midogomidogo ya kujiongezea kipato.

Programu ya Miundombinu ya Masoko, Uongezaji Thamani na Huduma za Fedha Vijijini (MIVARAF)

Programu hii inagharamiwa na Serikali ya Tanzania kwa kushirikiana na Mfuko wa Kimataifa wa Maendeleo ya Kilimo (IFAD), Benki ya Maendeleo ya Afrika (AfDB) na Taasisi ya Mapinduzi ya Kijani Afrika (AGRA).

Lengo la MIVARAF ni kupunguza umaskini na kuongeza kasi ya ukuaji wa uchumi endelevu kwa kuziwezesha kaya za vijijini kuongeza kipato na usalama wa chakula. Programu hii inatekelezwa katika mikoa yote ya Tanzania Bara na Tanzania Zanzibar. Shughuli za Programu ni uendelezaji wa miundombinu na mifumo ya masoko pamoja na uendelezaji wa huduma za kifedha vijijini.

Utekelezaji wa Programu hii umekuwa wa mafanikio makubwa kwa kuongeza thamani ya mazao, kuwajengea uwezo na kuwaunganisha na masoko na kuwezesha upatikanaji wa huduma za fedha vijijini.

Aidha, kwa maeneo yanayopitiwa na barabara zilizojengwa na programu hii, shughuli za kiuchumi zimeongezeka na hivyo kuongeza kipato kwa jamii inayozunguka eneo hilo.

Mradi huu unatekelezwa kwa gharama dola za Kimarekani milioni 169.5.

Mradi wa Kuongeza Tija na Uzalishaji wa Zao la Mpunga (ERPP)

Wizara ya Kilimo kwa kushirikiana na Wizara ya Kilimo na Maliasili Zanzibar zinatekeleza mradi huu kwa ufadhili wa Mpango wa Kuendeleza Kilimo na Kuongeza Upatikanaji wa Chakula Duniani (GAFSP).

Lengo la mradi ni kuongeza uzalishaji wa mpunga kukidhi mahitaji ya ndani na kupanua mauzo nchi jirani ambapo umejikita katika mifumo endelevu ya mbegu, Kuboresha uzalishaji wa mazao, ubunifu wa masoko na usimamizi na uratibu madhubuti wa mradi.

Kwa upande wa Tanzania Bara, mradi unatekelezwa Mkoa wa Morogoro katika Halmashauri za Wilaya za Kilombero, Kilosa, Mvomero, Morogoro, Malinyi na Ulanga wakati Zanzibar unatekelezwa katika skimu za umwagiliaji za Kibonde Mzungu, Mtwango, Koani, Mchangani, Bandamaji (Unguja), Machigini, Kwalempona, Ole, Dobi – 1 na Dobi – 2 (Pemba).

Mradi huu umewezesha kuongezeka kwa tija katika zao la mpunga kutoka tani 1.8 kwa hekta mwaka 2012/2013

ENDELEA UK. 14

Wananchi eneo la Jumbi kisiwani Unguja wakipiga mpunga baada ya kuvuna ikiwa ni sehemu ya Mradi wa Kuongeza Tija na Uzalishaji wa Zao la Mpunga (ERPP)

Miradi ya maendeleo inayotekelezwa pande mbili za Muungano yaibua fursa

Majengo ya soko la samaki eneo la Nungwi kisiwani Unguja ikiwa ni utekelezaji wa Mradi wa Usimamizi wa Uvuvi na Maendeleo Shirikishi Kusini Magharibi mwa Bahari ya Hindi (SWIOFish).

INATOKA UK. 13

mpaka tani 4.6 mwaka 2016/2017 na wakulima 7100 wamepata mafunzo ya kilimo cha shadidi (SRI).

Kupitia kamati yake ya uendeshaji, GAFSP ilikubali kuipatia Jamhuri ya Muungano wa Tanzania kiasi cha Dola za Kimarekani Milioni 22.9 kwa ajili ya kutekeleza mradi huu kwa muda wa miaka mitano (2015-2020).

Mradi **wa Usimamizi Uvuvi na Maendeleo shirikishi Kusini Magharibi ya Bahari ya Hindi (SWIOFish)**

Katika kuimarisha usimamizi madhubuti wa uvuvi ngazi ya kikanda, kitaifa na kijamii Serikali inatekeleza Mradi wa Udhibiti Uvuvi na Maendeleo shirikishi Kusini Magharibi ya Bahari ya Hindi (SWIOFish).

Mradi huu unatekelezwa katika maeneo ya Pwani ya Bahari ya Hindi kwa upande wa Tanzania Bara na katika wilaya zote 10 upande wa Zanzibar pamoja na Ukanda wa Uchumi wa Bahari (EEZ) ambapo watekelezaji wakuu ni Wizara ya Maendeleo ya Mifugo na Uvuvi (Tanzania Bara), Wizara ya Mifugo na Uvuvi (Zanzibar) na Mamlaka ya Kusimamia Uvuvi wa Bahari Kuu.

Mradi huu umefanikisha kuanzishwa kwa mfumo wa ukusanyaji na uhifadhi wa takwimu za uvuvi na mtandao wake kwa ajili ya wananchi kujipatia taarifa za uvuvi kwa muda husika (SAMAKI Information System) na kupatikana kwa mpango mkuu wa miaka 15 wa Usimamizi na Uendelezaji wa Uvuvi (Zanzibar Fisheries Masterplan).

Mafanikio mengine ni kuendelea kudhamini masomo ya Ngazi ya Uzamili na Uzamivu katika fani ya Uvuvi (Wanafunzi watano ngazi ya Uzamili (Masters) na wanafunzi watatu katika ngazi ya Uzamivu (PhD).

Mradi huu ulianza utekelezaji wake Juni 22, 2015 na unatarajiwa kukamilika ifikapo Septemba 30, 2021.

Mpango wa Kurasimisha Rasilimali na Biashara Tanzania (MKURABITA)

Huu ni mpango wa Serikali wenye lengo la kuwawezesha wanyonge kumiliki uchumi wa nchi kupitia rasilimali na biashara wanazoendesha. Utekelezaji wa mradi huu unafanyika ili kusimamia na kuratibu shughuli za urasimishaji.

Pia kujenga uwezo wa urasimishaji biashara na uanzishwaji wa vituo vya biashara; Ardhi Mjini; ardhi Vijijini na kutoa elimu na habari kuhusu uwezeshaji wa wananchi kupitia urasimishaji.

MKURABITA imekuwa na faida kwa wananchi kwani wameweza kurasimisha rasilimali na biashara wanazomiliki na kuzitumia kupata mitaji, mikopo na hatimae kuongeza kipato.

Faida nyingine ni iliyopatikana ni kuongezeka kwa pato la taifa kutokana na ongezeko la shughuli mbalimbali za uzalishaji mali; Kuongezeka kwa wigo wa walipa kodi na matumizi bora ya ardhi.

Pia umewezesha kuimarika kwa utawala bora kutokana na kuboresha mifumo ya kisheria na kitaasisi ambayo itarahisisha upatikanaji wa huduma kwa wananchi na viwanda vidogo vya kusindika mazao kuanzishwa katika maeneo ya vijijini baada ya wakulima waliorasimishiwa ardhi kujengewa uwezo.

Serikali za SMT na SMZ zitaendelea na jitihada za kubuni mikakati ya kuinua uchumi katika pande mbili za Muungano kwa kubuni na kutekeleza miradi ya maendeleo kwani imekuwa ni chachu muhimu ya kuimarisha Muungano

Ushirikiano wa Kimataifa chachu ya hifadhi ya mazingira

Uimarishaji ushirikiano wa Kimataifa na Kikanda katika usimamizi wa hifadhi ya mazingira umepelekea Ofisi kuratibu uridhiwaji na utekelezaji wa mikataba ya Kimataifa na Kikanda.

Itifaki zilizoridhiwa na Bunge ni pamoja na Itifaki ya SADC ya mwaka 2015 kuhusu usimamizi wa mazingira na maendeleo endelevu unaolenga kukuza uchumi, kupunguza umaskini na kuleta maisha bora kwa nchi wananchama ambayo iliridhiwa mwaka 2019 na Itifaki ya Ziada ya Nagoya – Kuala Lumpar kuhusu uwajibikaji, Sheria na fidia kwa madhara yanayoweza kutokea kutokana na matumizi ya bioteknolojia ya kisasa.

Naibu Waziri Ofisi ya Makamu wa Rais (Muungano na Mazingira), Mhe. Mussa Sima akihutubia kwenye Mkutano wa 25 wa Nchi Wanachama wa Mkataba wa Umija wa Mataifa kuhusu Mabadiliko ya Tabianchi uliofanyika jijini Madrid nchini Hispania.

Makamu wa Rais wa Jamhuri ya Muungano wa Tanzania, Mhe. Samia Suluhu Hassan akifungua Mkutano wa pamoja wa Mawaziri wa Nchi za SADC wanaosimamia sekta ya mazingira, maliasili na utalii uliofanyika jijini Arusha.

Mipango ya kuhifadhi na kusimamia mazingira

Serikali inatarajiwa kuendelea kutatua changamoto za kimazingira kama zilizobainishwa katika Taarifa ya Tatu ya hali ya Mazingira nchini ya mwaka 2019 kupitia uandaaji wa Mikakati, Mipango na miradi itakayolenga kulinda na kuhifadhi mazingira nchini.

Ni vyema ikafahamika kwamba hifadhi ya mazingira si kazi ya Serikali pekee yake bali ni jukumu letu sote katika ngazi zote kuanzia ngazi ya kaya, asasi za kiraia, watendaji wote na jamii kwa ujumla hivyo hatuna budi kushirikiana katika kutekeleza kwa ukamilifu Sheria na Kanuni za hifadhi ya mazingira. Kila mmoja ana wajibu na fursa muhimu katika kukabiliana na changamoto za uharibifu wa mazingira hapa nchini.

Watumishi Ofisi ya Makamu wa Rais wapigwa msasa kuhusu OPRAS na maadili

Ofisi ya Makamu wa Rais kwa kushirikiana na Ofisi ya Rais Menejimenti ya Utumishi wa Umma na Chuo Kikuu cha Dodoma (UDOM) imetoa mafunzo ya Mfumo wa Wazi wa Mapitio na Tathmini ya Utendaji Kazi (OPRAS) kwa watumishi wake.

Akifungua mafunzo hayo ya siku tatu jijini Dodoma Kaimu Mkurugenzi wa Idara ya Utawala na Usimamizi wa Rasilimaliwatu, Bi. Eva Mbigi alisema mafunzo yametolewa kwa lengo kwa kuwakumbusha watumishi kuboresha utendaji kazi wao kwa mujibu wa taratibu na miongozo inayotolewa na Menejimenti ya Utumishi wa Umma na Utawala Bora.

Mbigi alisema kuwa upimaji wa utendaji wa watumishi hufanyika kila mwaka kwa uwazi na kwa kufuata utaratibu ambao umebuniwa ili kumsaidia mwajiri na mwajiri kupanga mipango ya utekelezaji katika kufikia malengo ya taasisi.

OPRAS humsaidia mtumishi kupata hamasa ya kutekeleza malengo yake kwa ufanisi zaidi na kuwa na uboreshaji wa utendaji ulio endelevu kutokana na kutambulika na menejimenti ya Ofisi husika hivyo mtumishi anatakiwa kuwezeshwa kwa kupewa rasilimali za kutekeleza shughuli zilizopangwa na kukubaliwa.

Kwa upande wa mwajiri mfumo huu humsaidia kupata nafasi ya kujikita zaidi katika utekelezaji wa malengo ya taasisi, mrejesho wa ufasaha ama udhaifu wa mifumo, kutoa tuzo au adhabu kulingana na sifa na utendaji wa mtumishi ambayo inaboresha uhusiano kazini na kuleta uwazi katika utendaji kazi na kumwezesha mtumishi kufahamu matarajio ya mwajiri.

Maadili

Wawezeshaji walisisitiza kuwa Maadili ni kufanya kilicho sahihi ambapo aliainisha katika kanuni ya 65 ya maadili ya utendaji katika utumishi wa Umma ya marekebisho ya mwaka 2005 inayoelezea sifa za mtumishi mwadilifu. Kufanya kazi kwa uaadilifu ndio msingi utakaowawezesha kufanya kazi kwa ufanisi. Ukosefu wa maadili mahala pa kazi umepelekea haki za watu kupotea kutokana na kukithiri kwa vitendo vya rushwa ambavyo vimepelekea watoa huduma kutoa huduma zilizo chini ya viwango

Aidha mwezeshaji alianisha kuwa vyanzo mbalimbali vya mmomonyoko wa maadili ambavyo vinaathiri mienendo ya watumishi wa uuma kuwa ni pamoja na tamaa yaani kutoridhika na kile wanachokipata kwa mwajiri, ubinafsi, muundo wa maisha na aina ya marafiki.

Alisisitiza kuwa maadili mema ni pamoja na kutoa huduma bora, utii kwa Serikali, bidii ya kazi, huduma bila upendeleo, uadilifu, uwajibikaji, kuheshimu matakwa ya sheria pamoja na matumizi sahihi ya taarifa na katika kufanya kazi kwa utii na uadilifu ikiwa nia pamoja na kuzuia na kupambana na rushwa mahali pa kazi, huduma mbalimbali zinazotolewa katika maofisi yetu.

Watumishi wa Ofisi ya Makamu wa Rais wakiwa katika mafunzo ya Mfumo wa Wazi wa Mapitio na Tathmini ya Utendaji Kazi (OPRAS) yaliyotolewa na Ofisi ya Rais Menejimenti ya Utumishi wa Umma na Chuo Kikuu cha Dodoma (UDOM)

TUTUNZE MAZINGIRA KUKABILIANA NA MABADILIKO YA TABIANCHI

Imetolewa na Ofisi ya Makamu wa Rais
+255 685 333 444, FaceBook: Ofisi ya Makamu wa Rais Tanzania,
Instagram: ofisi_ya_makamu_wa rais, http://www.vpo.go.tz

TUTUNZE MAZINGIRA KUKABILIANA NA MABADILIKO YA TABIANCHI

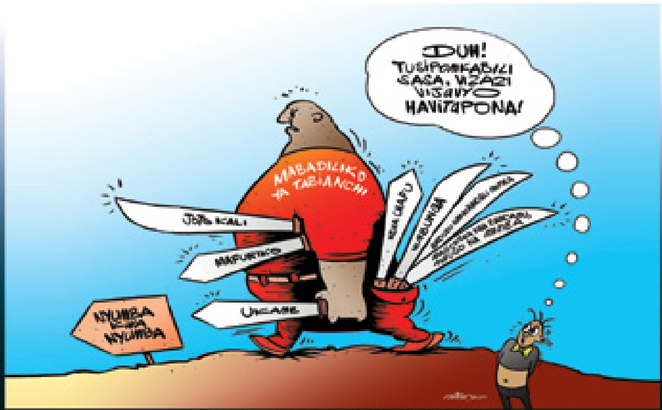

Imetolewa na Ofisi ya Makamu wa Rais
+255 685 333 444, FaceBook: Ofisi ya Makamu wa Rais Tanzania,
Instagram: ofisi_ya_makamu_wa rais, http://www.vpo.go.tz

TUTUNZE MAZINGIRA KUKABILIANA NA MABADILIKO YA TABIANCHI

Imetolewa na Ofisi ya Makamu wa Rais
+255 685 333 444, FaceBook: Ofisi ya Makamu wa Rais Tanzania,
Instagram: ofisi_ya_makamu_wa rais, http://www.vpo.go.tz

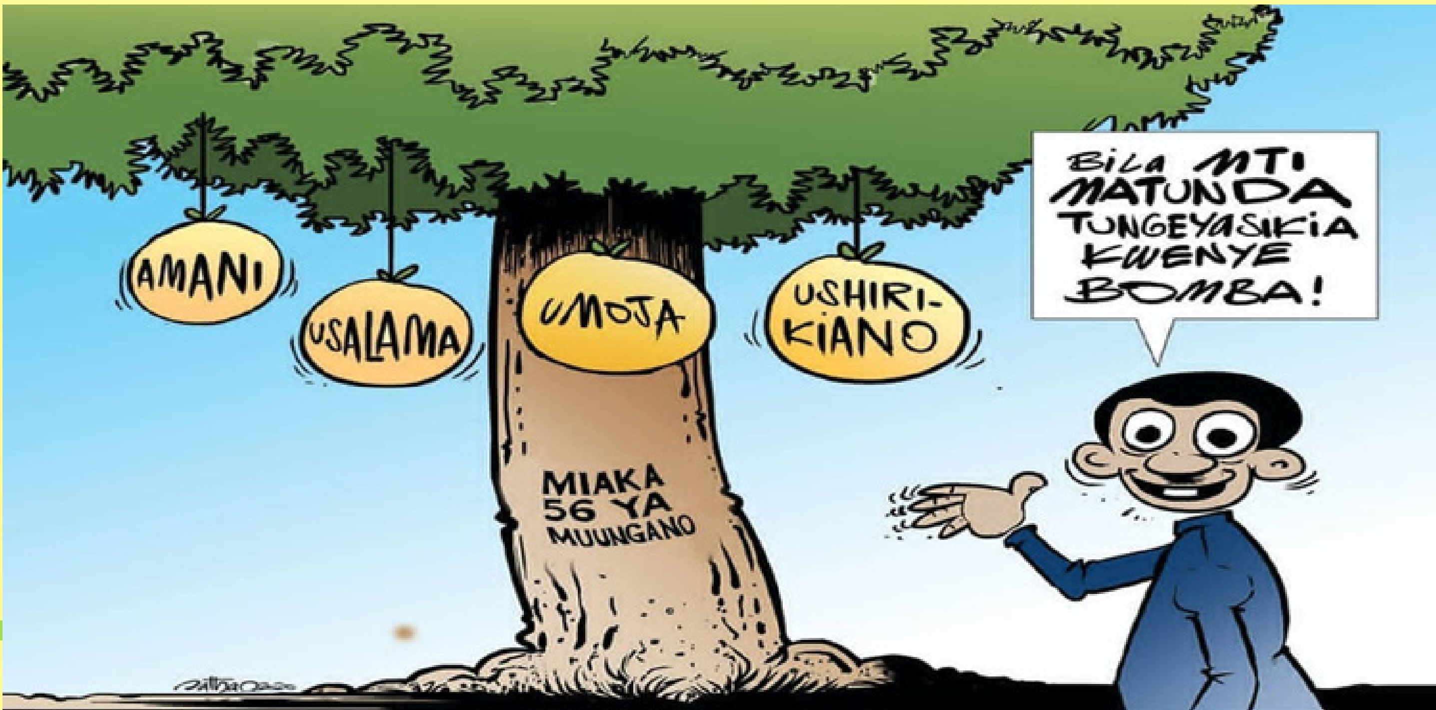

http://www.vpo.go.tz
FaceBook, Twitter, Instagram: ofisi_ya_makamu_wa_rais

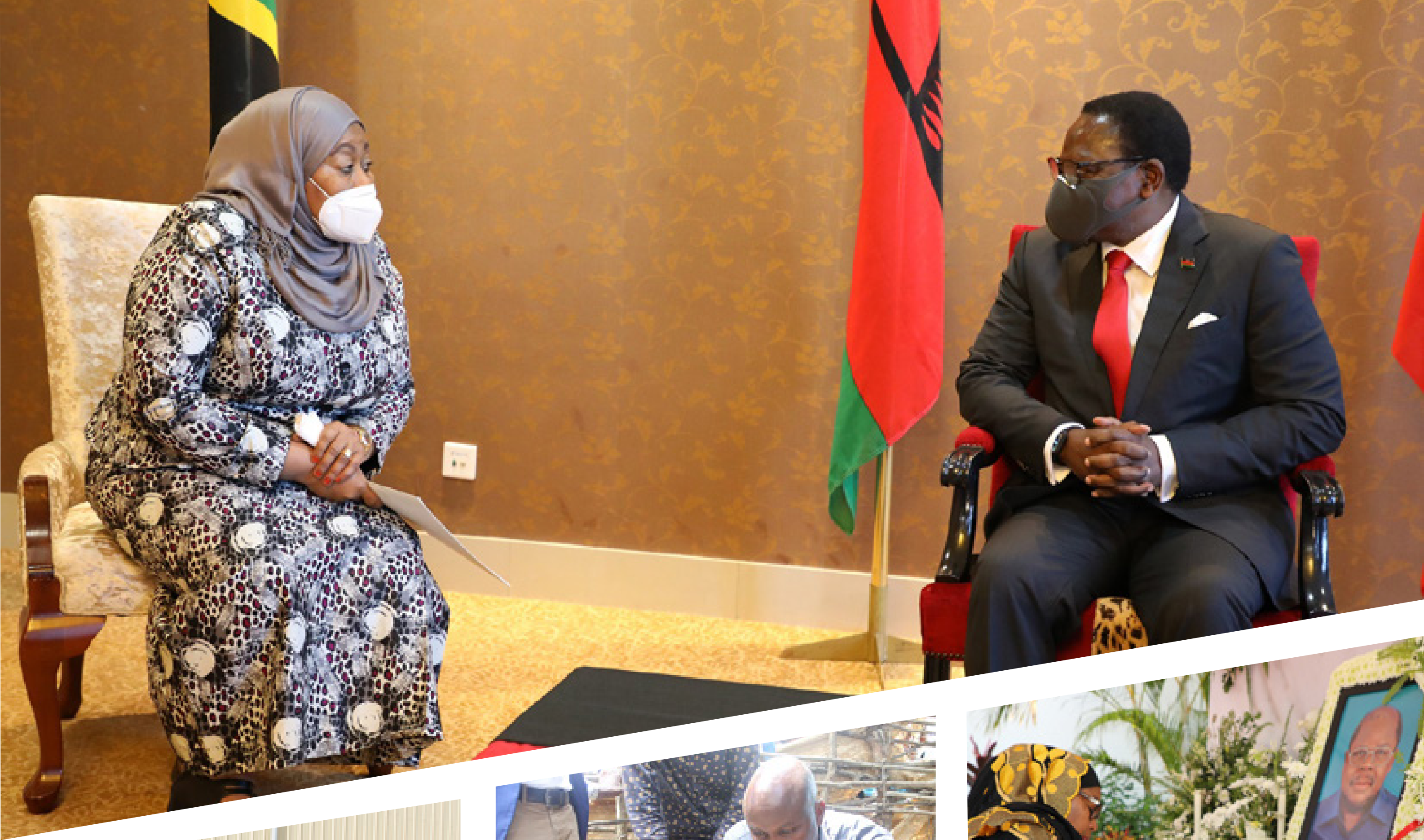

Limetolewa na Kitengo cha Mawasiliano
Serikalini Ofisi ya Makamu wa Rais
S.L.P. 2502, Dodoma, Tanzania
Simu: +255 266 235 2038
Nukushi +266 235 0002
Barua pepe: ps@vpo.go.tz
Tovuti: www.vpo.go.tz
Facebook: Ofisi ya Makamu wa Rais
Simu ya mkononi: 0685 333 444
Instagram: ofisi_ya_makamu_wa_rais
Twitter: @vpo_tanzania